

Назва звіту**Надані рекомендації**
**Системний звіт
 «Адміністрування
 податків, які
 сплачує бізнес»**

Міністерству фінансів України та Державній податковій службі України – розробити та подати на затвердження, а Кабінету Міністрів України – затвердити проект змін (доповнень) до Порядку ведення Єдиного реєстру податкових накладних, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2010 року № 1246, або окремих нормативно-правових актів, який врегулює питання практичного застосування положення, яке міститься в абзаці 13 пункту 201.10 статті 201 ПК України. Має бути запроваджена процедура, в рамках якої платник податків матиме змогу звернутися до контролюючого органу із заявою про те, що подана ним на реєстрацію ПН/РК не була своєчасно опрацьована, приклавши до такої заяви відповідні докази. За результатами розгляду заяви контролюючий орган має у розумні строки оформити висновок, на підставі якого до ЄРПН мають вноситись відповідні коригування (датую реєстрації ПН/РК у ЄРПН має вказуватись документально підтверджена дата її подання на реєстрацію).

КМУ
 ДПС
 Мінфін

Міністерству фінансів України та Державній податковій службі України – у разі необхідності, розробити та подати до Кабінету Міністрів України, а Кабінету Міністрів України – внести до Верховної Ради України законопроект, який передбачає внесення змін до пункту 73 підрозділу 2 розділу XX «Перехідні Положення» Податкового кодексу України шляхом заміни у абзаці першому та абзаці другому слів та цифр «до 31 грудня 2019 року» словами «до дати набрання чинності Законом України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення адміністрування податків, усунення технічних та логічних неузгодженостей у податковому законодавстві».

КМУ
 ДПС
 Мінфін

Міністерству фінансів України та Державній податковій службі України – у разі необхідності, розробити та подати до Кабінету Міністрів України, а Кабінету Міністрів України – внести до Верховної Ради України законопроект, який передбачає внесення змін до статті 120-1 ПК України з метою визначення бази для нарахування штрафу як абсолютної величини (модулю) суми ПДВ у податковій накладній чи розрахунку коригування.

КМУ
 ДПС
 Мінфін

Міністерству фінансів України та Державній податковій службі України - розробити та подати на затвердження Кабінету Міністрів України, а Кабінету Міністрів України – внести до Верховної Ради України законопроект, який передбачає внесення змін до статті 120-1 ПК України. Такі зміни мають передбачати, що у разі, якщо до платника податків застосовано штрафні (фінансові) санкції, передбачені статтею 123 цього Кодексу, у зв'язку з визначенням контролюючим органом податкового зобов'язання або зменшення суми бюджетного відшкодування за певною операцією з постачання товарів/послуг – до такого платника податків не застосовуються штрафні санкції, передбачені абзацом другим цього пункту, та пунктом 120-1.1 цієї статті, за відсутності складення та реєстрації у Єдиному реєстрі податкових накладних та/або порушення граничного строку реєстрації у Єдиному реєстрі податкових накладних податкової накладної на таку операцію. Альтернативно, зміни можуть бути внесені до пункту 201.10 статті 201 ПК України, де може бути визначено спеціальний строк реєстрації ПН/РК у разі визначення контролюючим органом податкового зобов'язання з ПДВ, який має відраховуватись від дати узгодження відповідного грошового зобов'язання.

КМУ
 ДПС
 Мінфін

Статус виконання**В процесі виконання**

— коментарі: В ході обговорення з Мінфіном та ДПС у грудні 2020 р. з боку ДПС отримані пояснення, виходячи з яких ідея, закладена в цю рекомендацію, вже реалізована, однак без внесення змін до законодавства, а шляхом відповідних технічних налаштувань ЄРПН. Вищевказане буде підтверджено листом ДПС України у відповідь на звернення Ради, у разі його направлення.

Виконано

— коментарі: Ця рекомендація була по суті виконана шляхом внесення відповідних змін до законодавства ще у час, коли Системний звіт Ради готувався до публікації (до п. 73 підрозд. 2 розд. XX ПКУ внесено зміни Законом України від 14.07.2020 № 786-IX який набрав чинності 08.08.2020).

В процесі виконання

— коментарі: В ході обговорення з Мінфіном та ДПС у грудні 2020 р. було досягнуто попередньої домовленості, що ці органи опрацюють можливість ініціювання законодавчих змін, спрямованих на усунення проблеми, якої стосується ця рекомендація.

В процесі виконання

— коментарі: В ході обговорення з Мінфіном та ДПС у грудні 2020 р. було досягнуто попередньої домовленості, що ці органи опрацюють можливість ініціювання законодавчих змін, спрямованих на усунення проблеми, якої стосується ця рекомендація.

Назва звіту

Надані рекомендації

Забезпечити вжиття всіх необхідних заходів (у тому числі організаційних та технічних), які забезпечать поновлення показників СЕА ПДВ в тих платників ПДВ, реєстрація яких була анульована та у подальшому поновлена, без необхідності звернення платників до судів з вимогою щодо поновлення таких показників. Якщо це необхідно для імплементації рекомендації, викладеної вище - розробити та подати на затвердження Кабінету Міністрів України, а Кабінету Міністрів України - затвердити проєкт відповідних змін до Порядку № 569 або інших підзаконних нормативно-правових актів.

КМУ
ДПС
Мінфін

Забезпечити вжиття всіх необхідних заходів (у тому числі організаційних та технічних), які забезпечать перенесення показників СЕА ПДВ від одного платника ПДВ до іншого в разі реорганізації юридичних осіб, без необхідності звернення платників до судів з вимогою щодо перенесення таких показників.

Якщо це необхідно для імплементації рекомендації, викладеної вище - розробити та подати на затвердження Кабінету Міністрів України, а Кабінету Міністрів України - затвердити проєкт відповідних змін до Порядку № 569 або інших підзаконних нормативно-правових актів.

КМУ
ДПС
Мінфін

Забезпечити вжиття всіх необхідних заходів (у тому числі організаційних та технічних), які забезпечать збереження показників СЕА ПДВ при закритті та відкритті нового електронного рахунку у СЕА ПДВ (крім окремих випадків, коли ці показники не під-лягають збереженню, якщо такі випадки будуть чітко визначені законом).

Якщо це необхідно для імплементації рекомендації, викладеної вище - розробити та подати на затвердження Кабінету Міністрів України, а Кабінету Міністрів України - затвердити проєкт відповідних змін до Порядку № 569 або інших підзаконних нормативно-правових актів.

КМУ
ДПС
Мінфін

Забезпечити вжиття всіх необхідних заходів (у тому числі організаційних та технічних), які забезпечать виконання судових рішень, які зобов'язують ДПС/ДФС України (їх територіальні органи) скоригувати реєстраційний ліміт та/або інші показники платників ПДВ у СЕА ПДВ. ДПС України повинна мати практичну змогу оперативно скоригувати показники у СЕА ПДВ вручну, на підставі внутрішнього документу (наказу, висновку робочої групи тощо), складеного відповідними посадовими особами. Слід забезпечити виконання таких судових рішень у розумний строк (не більше місяця) після набрання ними законної сили, за умови, що судові рішення було надіслано судом до ДПС/ДФС України (його територіального органу) або вручено їхньому представникові.

Якщо це необхідно для імплементації рекомендації, викладеної вище - розробити та подати на затвердження Кабінету Міністрів України, а Кабінету Міністрів України - затвердити проєкт відповідних змін до Порядку № 569 або інших підзаконних нормативно-правових актів.

КМУ
ДПС
Мінфін

Статус виконання

Виконано

— коментарі: Питання вже врегульовано законодавчо, з урахуванням рекомендацій РБО – постановою КМУ № 1024 від 28.10.2020 р. доповнено Порядок електронного адміністрування ПДВ (№ 569) пунктом 7-1 відповідного змісту. Ця рекомендація по суті не є самостійною. Вона лише пропонує можливий інструмент імплементації чотирьох рекомендацій (№6-9). В тій мірі, в якій деякі з нижченаведених рекомендацій були виконані саме з використанням цього інструменту, цю рекомендацію теж можна вважати виконаною.

В процесі виконання

— коментарі: В ході обговорення з Мінфіном та ДПС у грудні 2020 р. з боку ДПС було визнано цю проблему та повідомлено, що ДПС продовжує шукати технічне рішення для її усунення.

В процесі виконання

— коментарі: В ході обговорення з Мінфіном та ДПС у грудні 2020 р. ДПС та Мінфін не погодились із ідеєю, що при закритті та відкритті нового електронного рахунку показники платника у СЕА ПДВ завжди повинні бути збережені. На думку ДПС та Мінфіну, коли рахунок у СЕА закривається у зв'язку з анулюванням реєстрації платника ПДВ, а згодом відкривається новий рахунок через повторну реєстрацію (без оспорення законності анулювання), наявні підстави для того, щоб реєстраційний ліміт починав обраховуватись з нуля.

В процесі виконання

— коментарі: В ході обговорення з Мінфіном та ДПС у грудні 2020 р. ДПС та Мінфін не погодились із позицією РБО стосовно того, що такі судові рішення повинні виконуватись безумовно, навіть якщо їх виконання потребує ручного втручання у алгоритми СЕА. На думку ДПС та Мінфіну, деякі судові рішення, зміст яких зводиться до необхідності збільшити реєстраційний ліміт всупереч формулі у ПКУ, неможливо виконати. Тому до виконання цього типу судових рішень і надалі застосовуватиметься індивідуальний підхід (їх опрацювання в рамках робочої групи ДПС). Там, де можливо виконати – вони будуть виконуватись (але ДПС не бере обов'язок виконувати їх максимум протягом місяця, як було запропоновано РБО). Там, де неможливо виконати – будуть направлятися до судів клопотання про роз'яснення, в разі відсутності роз'яснення – буде констатуватись неможливість виконання.

Назва звіту

Надані рекомендації

Забезпечити вжиття всіх необхідних заходів (у тому числі організаційних та технічних), які забезпечать виконання судових рішень щодо скасування (зняття) арешту з реєстраційного ліміту чи коштів на електронному рахунку платника ПДВ у СЕА. Слід забезпечити виконання таких судових рішень у розумний строк (не більше 10 календарних днів) після набрання ними законної сили, за умови, що судові рішення було надіслано судом до ДПС/ДФС України (його територіального органу) або вручено їхньому представникові.

Якщо це необхідно для імплементації рекомендації, викладеної вище - розробити та подати на затвердження Кабінету Міністрів України, а Кабінету Міністрів України - затвердити проєкт відповідних змін до Порядку № 569 або інших підзаконних нормативно-правових актів.

КМУ

ДПС

Мінфін

Забезпечити видачу обов'язкового для всіх територіальних органів ДПС листа-роз'яснення (або іншого подібного документу, як-то: методичні рекомендації, внутрішній порядок ДПС України тощо), та/або, за необхідності - розробити та подати на затвердження Кабінету Міністрів України пакет змін до Порядку № 1165 (а Кабінету Міністрів України - затвердити їх), з метою уточнення та конкретизації переліку випадків, коли платники податків мають визнаватися такими, що відповідають пункту 8 Критеріїв ризиковості платників податків, які містяться у додатку 1 до Порядку № 1165 (зокрема, має бути уточнено, що цей пункт може застосовуватись лише за наявності ознак нереальності господарських операцій, по яким платник податків складав ПН/РК на покупців - платників ПДВ, тим самим надаючи їм можливість сформулювати податковий кредит за рахунок ймовірно «схемного» ПДВ чи передати такий ймовірно «схемний» ПДВ третім особам).

КМУ

ДПС

Мінфін

Забезпечити видачу обов'язкового для всіх територіальних органів ДПС листа-роз'яснення (або іншого подібного документу, як-то: методичні рекомендації, внутрішній порядок ДПС України тощо), та/або, за необхідності - розробити та подати на затвердження Кабінету Міністрів України пакет змін до Порядку № 1165 (а Кабінету Міністрів України - затвердити їх), з метою визначення мінімальних стандартів мотивування (обґрунтування) рішень про відповідність Критеріям ризиковості. Має бути чітко визначено, що в таких рішеннях обов'язково зазначається така інформація: - з яких конкретно джерел отримана податкова інформація, на якій базується рішення; - про які ризикові господарські операції ця податкова інформація свідчить, з вказанням найменувань та податкових номерів контрагентів, періодів, видів господарських операцій, кодів Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності («УКТ ЗЕД») або кодів Державного класифікатора продукції та послуг («ДКПП»); - які конкретно ознаки вказують на ризиковість таких господарських операцій.

КМУ

ДПС

Мінфін

Забезпечити видачу обов'язкового для всіх територіальних органів ДПС листа-роз'яснення (або іншого подібного документу, як-то: методичні рекомендації, внутрішній порядок ДПС України тощо), та/або, за необхідності - розробити та подати на затвердження Кабінету Міністрів України пакет змін до Порядку № 1165 (а Кабінету Міністрів України - затвердити їх), з метою визначення, що рішення Комісії регіонального рівня про відповідність Критеріям ризиковості та про неврахування таблиць даних платників податків підлягають оскарженню до ДПС України відповідно до статті 56 ПК України, і такі скарги розглядаються згідно з Порядком № 916, доки спеціальний порядок їх розгляду не буде визначено законом.

КМУ

ДПС

Мінфін

Статус виконання

В процесі виконання

— коментарі: В ході обговорення з Мінфіном та ДПС у грудні 2020 р. з боку ДПС було повідомлено, що ДПС не бачить системності цієї проблеми і не готова встановлювати будь-яких чітких строків, в які повинні виконуватись ухвали про зняття арешту з реєстраційного ліміту та з рахунку у СЕА. Пояснюється ця позиція тим, що вказані ухвали зазвичай не направляються судами безпосередньо до ДПС (яка не є учасником кримінальних проваджень), тоді як до копій ухвал, отриманих від платників податків, доводиться ставитись із обережністю, через поширені випадки їх підробки. ДПС не вважає доречним нормативно встановлювати строк їх виконання у 10 днів, або інший строк, і пропонує РБО реагувати на конкретні індивідуальні випадки, коли розумні строки не дотримуються, зазначаючи, що ці випадки є порівняно рідкісними.

В процесі виконання

— коментарі: В ході обговорення з Мінфіном та ДПС у грудні 2020 р. ДПС та Мінфін не погодились із пропозицією уточнити п. 8 Критеріїв ризиковості та наполягли на необхідності збереження цим пунктом теперішньої гнучкості. ДПС вивчить можливість видачі листа-роз'яснення щодо особливостей застосування п. 8 Критеріїв, однак навряд чи це роз'яснення буде дуже конкретним та вичерпним, оскільки неможливо заздалегідь передбачити всі потенційні сценарії розвитку подій.

В процесі виконання

— коментарі: Додаткові вимоги щодо мотивування рішень про відповідність Критеріям ризиковості будуть запроваджені змінами до Порядку № 1165, які вже підготовлені та незабаром будуть прийняті. Точніше, вимоги до первинного рівня мотивування рішень залишаться такими ж самими, однак буде додано право платника запитати більш детальну інформацію, яка повинна надаватись протягом 5 роб. днів.

В процесі виконання

— коментарі: Процедура адміністративного оскарження рішень про відповідність Критеріям ризиковості та про неврахування таблиць даних планується запровадити шляхом внесення змін до п. 56.23 ПКУ (законопроєкт № 4101-д) та до Порядку № 1165.

Назва звіту

Надані рекомендації

Розробити та подати на затвердження Кабінету Міністрів України, а Кабінету Міністрів України - внести до Верховної Ради України законопроект, який передбачає внесення змін до пункту 56.23 статті 56 ПК України з метою прямо передбачити можливість адміністративного оскарження рішень про відповідність критеріям ризиковості та про неврахування таблиць даних платників податків у порядку, визначеному цим пунктом. Після внесення таких змін до ПК України – забезпечити внесення відповідних змін й до Порядку № 1165.
КМУ
ДПС
Мінфін

Розробити та подати на затвердження Кабінету Міністрів України, а Кабінету Міністрів України - затвердити проєкт змін до Порядку № 1165 та/або Порядку № 1246, який передбачає встановлення строку, протягом якого ПН/РК має бути зареєстрованою у ЄРПН на виконання судового рішення. Такий строк має бути реалістичним (дозволяти ДПС України забезпечити його неухильне дотримання) і не повинен перевищувати 15 календарних днів з дати набрання судовим рішенням законної сили. Після набрання чинності вказаними змінами всі випадки порушення вказаного строку мають ставати підставою для проведення у ДПС України службових перевірок та притягнення винних осіб до відповідальності.
КМУ
ДПС
Мінфін

Розробити та подати на затвердження Кабінету Міністрів України, а Кабінету Міністрів України - внести до Верховної Ради України законопроект про внесення змін до ПК України, який встановить право платника податків отримати з Державного бюджету України пеню на рівні 120 відсотків облікової ставки Національного банку України («НБУ»), встановленої на момент виникнення пені, за весь строк, протягом якого такий платник податків був протиправно позбавлений права на податковий кредит з ПДВ або зменшення своїх податкових зобов'язань з ПДВ, та на відповідне збільшення своєї суми реєстраційного ліміту у СЕА ПДВ, внаслідок протиправної відмови у реєстрації зупинених ПН/РК у ЄРПН. Пеня має нараховуватись з дня набрання чинності рішенням відповідної Комісії про відмову у реєстрації ПН/РК до дня, коли ПН/РК фактично зареєстровано у ЄРПН на підставі судового рішення.
КМУ
ДПС
Мінфін

Розробити та подати на затвердження Кабінету Міністрів України, а Кабінету Міністрів України - внести до Верховної Ради України законопроект про внесення змін до ПК України, який доповнить ПК України нормою, яка встановить, що сума податкового кредиту з ПДВ, підтверджена ПН/РК, зареєстрованими у ЄРПН у період дії пункту 201.16 ПК України, не може бути зменшена контролюючим органом за результатами перевірок, за винятком прямо встановлених ПК України випадків (до яких, якщо такі будуть визначені, на думку Ради, може належати випадок встановлення складу кримінального правопорушення у діяннях осіб, причетних до складання, реєстрації або отримання таких ПН/РК, а також до оформлення первинних документів по господарським операціям, яких стосуються відповідні ПН/РК).
КМУ
ДПС
Мінфін

Статус виконання

В процесі виконання

— коментарі: Процедура адміністративного оскарження рішень про відповідність Критеріям ризиковості та про неврахування таблиць даних планується запровадити шляхом внесення змін до п. 56.23 ПКУ (законопроект № 4101-д) та до Порядку № 1165.

В процесі виконання

— коментарі: В ході обговорення з Мінфіном та ДПС у грудні 2020 р. ДПС та Мінфін попередньо погодились розробити зміни до Порядку № 1246, які встановлять реалістичний строк виконання судових рішень (15 днів з дати надходження до ДПС судового рішення, за умови набрання ним законної сили). При цьому, однак, буде пропрацьована доцільність додаткового формулювання на зразок “у разі можливості його виконання”, щоб відсікти такі випадки як відсутність реєстраційного ліміту, анулювання реєстрації платника ПДВ та інші ситуації, коли виконати судове рішення неможливо. Після впровадження змін ДПС та Мінфін згодні сприймати випадки порушення цього нового строку, про які повідомлятиме РБО (крім випадків неможливості виконання судових рішень), як серйозну підставу для ініціювання дисциплінарних заходів щодо відповідальних співробітників.

В процесі виконання

— коментарі: В ході обговорення з Мінфіном та ДПС у грудні 2020 р. ДПС та Мінфін відхилила цю рекомендацію у зв'язку з її обтяжливістю для бюджету, а також через те, що такі ситуації не завжди призводять до понесення збитків саме певною стороною відносин (постачальником або покупцем), і розмір цих збитків буває різним залежно від низки обставин. Тому, на думку ДПС, концепція безумовної сплати пені в цій ситуації не застосовна, а повинна застосовуватись концепція відшкодування шкоди, якщо її розмір доведено. Право на подання відповідних позовів до загальних судів існує й так (загальна норма ЦКУ), і поодинокі випадки її застосування трапляються, однак часто платники й самі не можуть довести в суді, що понесли шкоду.

В процесі виконання

— коментарі: В ході обговорення з Мінфіном та ДПС у грудні 2020 р. ці органи повідомили, що не бачать сенсу ініціювати внесення змін до ПКУ, яким коригувати норму щодо безумовності кредиту (наприклад, чітко встановлювати вичерпний перелік винятків з цієї безумовності). З боку ДПС було пояснено, що чітко та вичерпно прописати перелік винятків з загального правила щодо безумовності кредиту – практично неможливо. Крім того, на думку ДПС та Мінфіну, запровадження та практична імплементація правила про безумовність кредиту у широкому розумінні цього слова пов'язані із занадто високими ризиками для бюджету. На їхню думку, проходження ПН через СМКОР (і навіть через Комісію) не передбачає настільки глибокого аналізу господарської операції, як той, що виконується під час податкової перевірки. Тому “друга лінія оборони” у вигляді податкових перевірок все ще потрібна для цілей ефективного податкового контролю.

Назва звіту**Надані рекомендації**

Завершити наповнення Тимчасового реєстру заяв про повернення суми бюджетного відшкодування, поданих до 1 лютого 2016 року, за якими станом на 1 січня 2017 року ПДВ не відшкодовано;
Забезпечити закладення до проєкту Державного бюджету України на 2021 рік (та, в разі необхідності – на наступні роки), поданого до Кабінету Міністрів України, сум видатків, необхідних для виплати вищевказаних сум бюджетного відшкодування (а Кабінету Міністрів України – забезпечити збереження цих видатків у проєкті Державного бюджету України, який буде подано до Верховної Ради України).

КМУ

ДПС

Мінфін

Статус виконання**Не розпочато**

— коментарі: В ході обговорення з Мінфіном та ДПС у грудні 2020 р. учасники обговорення досягли спільного розуміння того, що питання відшкодування за Тимчасовим реєстром потребує політичного рішення та виділених для цієї мети коштів. Питання наразі не вирішується, оскільки, по-перше, відсутні виділені на цю мету кошти (особливо враховуючи ситуацію із COVID у 2020 році), по-друге – є великі питання до законності формування деяких сум відшкодування, однак перевірити їх вже неможливо через давність. Про перспективи вирішення цього питання наразі говорити складно.